Il-Kappella ta' Santu Rokku f'Ħaż-Żebbuġ

Waħda mill-eqdem kappelli li nsibu fir-raħal ta' Ħaż-Żebbuġ hija dik iddedikata lil Santu Rokku. Din il-kappella, li llum nbidlet f'mużew bil-patrimonju tal-Belt Rohan, tinsab fi Triq il-Kbira.

Oriġini

Fl-1592 Malta intlaqtet mill-epidemija tal-pesta. Dan kien nissel biżà kbir fost il-poplu Malti, għax kulħadd kien jaf x'ifisser flaġell bħal dan. Santu Rokku hu wieħed mill-qaddisin protetturi ta' dawk li jkunu morda b'mard infettiv, bħal pesta. Bejn Mejju tal-1592 u Settembru tal-1593, din il-marda infettiva ħalliet 3800 ruħ mejta. Dan kabbar bil-kbir id-devozzjoni lejn dan il-qaddis u għal gieħ tiegħu twaqqfu kongregazzjonijiet, inbnew knejjes u artali fi knejjes oħra. Fost dawn il-knejjes li nbnew kif spiċċat il-pesta nsibu dik ta' Ħaż-Żebbuġ.

Kien fis-sena 1593, sena wara li faqqgħet il-pesta, li Tumas Vassallo u martu Katarin bnew din il-kappella minn flushom, fil-qalba ta' Ħaż Żebbuġ. Dawn ħallew ukoll għalqa fl-inħawi ta' Ras il-Weħla, biex mir-renti tagħha jitħallsu l-ispejjeż tal-festa tal-qaddis, kif ukoll spejjeż oħra meħtieġa għall-manteniment ta' din il-kappella. Il-festa ta' Santu Rokku kienet tiġi ċċelebrata nhar is-16 t'Awissu. Din il-kappella kienet guspatronat tal-familja Spiteri Agius.

Il-Kappella minn barra

Il-faċċata ta' din il-kappella hija tipika ta' dawk li kienu jinbnew fis-16-il seklu. Il-faċċata hija sempliċi u ma fiha l-ebda tiżjin jew skultura. Fuq il-bieb prinċipal tal-kappella naraw tieqa tonda li kienet saret biex idawwalha minn ġewwa. Fuq din it-tieqa naraw gwarniċa ta' forma kwadra li ma fiha xejn skolpit ġo

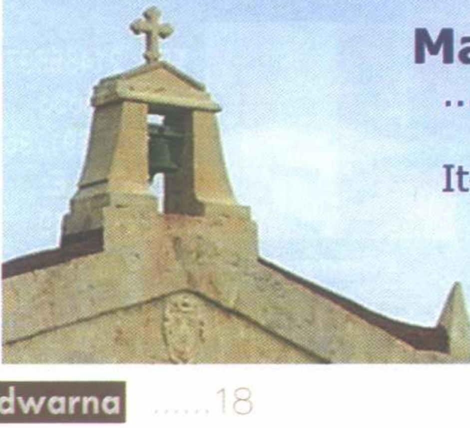

Mat-Tokki ta' Qniepen Żgħar

... ħarsa mill-qrib lejn il-kappelli tagħna

It-Tnejn fis-7pm u l-Hadd fis-1pm (rpt.)
fuq Radju Marija 102.3 FM

www.kappellimaltin.com

fiha. Il-kappella għandha ukoll kampnar żgħir, fejn fih għadna nistgħu naraw qanpiena żgħira, li fl-antik kienet idoqq biex isejjaħ in-nies għal quddies. Ta' min isemmi li fuq il-bieb hemm tidher forma ta' arkata li taf tindika li fl-antik il-bieb ma kellux il-forma li naraw llum, imma kellu forma ta' arkata nofs tond.

Il-Kappella minn ġewwa

Il-Kappella minn ġewwa tikkonsisti f'saqaf troll miżmum minn tliet ħnejjiet, li jaqsmu l-knisja f'erbgħa partijiet. Il-Kappella fiha artal wieħed li l-pittura turi lil Santu Rokku kif normalment jiġi preżentat fil-pitturi jiġifieri liebes ta' pellegrin fqir, qed jgħolli ħwejġu biex jikxef il-ferita tal-pesta fuq kuxtejh. Jinstab ukoll akkumpanjat minn kelb qed iġorr ħobża f'ħalqu.

Din il-pitturi jidher li saret fil-bidu tas-sbatax il-seklu. Għalkemm din il-pittura ma nafux ta' min hi, Tony Terribile jsemmi li din tfakkrek f'pitturi ta' Filippino Dingli. Dan il-pittur Malti għandu diversi pitturi fi knejjes oħra fil-gżejjer tagħna. L-kwadru titulari fuqu għandu skolpita gwarniċa nofs tond, li tagħti eleganza lil dan l-artal. Il-kappella hi tmien metri twila u seba' metri wiesa. Fl-antik jidher li kien hemm lampier tal-fidda li kien sar b'weghda minn Dun Mikelang Callus fl-1813.

In-Niċċa ta' fejn il-knisja

Id-devozzjoni tal-poplu Żebbuġi lejn Santu Rokku, jidher li kienet kbira ħafna għax quddiem il-knisja, kantuniera bejn Triq il-Kbira u Triq Mamo nsibu niċċa dedikata lil dan il-qaddis protettur mill-marđ infettiv. Din in-niċċa hija inqas qadima mill-knisja, u nbniet fl-1736. Skond it-tradizzjoni din l-istatwa saret fuq id-daqs ta' qassis li kien joqgħod fl-inħawi. L-istatwa turi lil Santu Rokku, bil-bastun f'idu juri l-feriti tal-pesta, b'kelb iġorr ħobża maġenbu. Din l-istatwa hi waħda mill-ikbar li nsibu ġo niċeċ f'pajjiżna u għandha xogħol fl-iskultura verament sabiħ. Illum din l-istatwa ġiet miżbugħa, li forsi naqqset mill-preġju tagħha.

Restawr tal-Kappella

Fl-1980 l-Arċisqof ta' Malta għadda din il-kappella lill-għaqda non governattiva 'Din l-Art Helwa' għal 150 sena. Dan għadu jitfakkar b'irħama fuq l-artal tal-kappella. Wara kien inbeda xi xogħol ta' restawr fuq l-inizzjattiva ta' Michael Bonnici, l-kustodju ta' din il-kappella u ġiet inawgurata fl-1989. F'dik is-sena ġie rrestawrat ukoll il-kwadru titulari li għadna naraw f'din il-kappella.

Iżda ftit snin wara reġgħet inħasset il-ħtieġa li din il-kappella terġa' tiġi rrestawrata b'mod iktar professjonali u l-kappella tinbidel f'mużew ta' Ħaż-Żebbuġ. Il-kappella reġgħet infetħet fit-3 ta' April tas-sena 2007. Ix-xogħol ta' restawr inkluda li jinkixfu l-ħitan u li jitkaħħlu l-fili tal-ġebel b'mod aktar professjonali. Wara saret sistema ta' illuminazzjoni ġdida li tat dehra mill-isbaħ lil din il-kappella.

Il-Kappella llum

Kif għidna l-kappella llum inbidlet f'mużew ta' patrimonju Żebbuġi. Fiha nsibu żewġ bustijiet wieħed ta' Dun Karm Psaila, l-poeta nazzjonali Malti u ieħor ta' Dun Mikiel Xerri, li kien mexxa l-kongura kontra l-Franċiżi. Fil-knisja hemm ukoll tifkiriet ta' nies oħrajn li għamlu isem lil Ħaż Żebbuġ.

Fost dawn ma jistgħux ma jissemewx lil Mikiel Anton Vassalli, missier l-ilsien Malti, Lazzaro Pisani, artist li pitter kwadri f'diversi knejjes, kif ukoll Antonio Sciortino u ħuh Franġisk Sciortino li kienu skulturi kbar. F'dan il-mużew insibu ukoll fdalijiet tal-fuħħar li kienu nstabu fl-inħawi ta' Ħaż Żebbuġ, kif ukoll ritratti tal-kappelli kollha li għadna naraw fil-Belt Rohan. Nsibu ukoll diversi ritratti antiki ta' bini antik f'Ħaż-Żebbuġ, ritratti ta' personaġġi Żebbuġin u pitturi oħrajn.

Grazzi għal Michael Bonnici, l-kustodju ta' din il-kappella, din tinsab f'kundizzjoni tajba ħafna u tkun miftuħa regolarment.

MODULAR
INDUSTRIES LTD.
'Modula House', Mill Street, Qormi
Tel: 21492762 Fax: 21441647
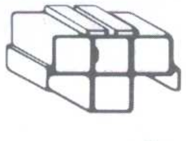
Manufacturers of traditional Maltese style balconies, shop facades, aluminium apertures, wrought iron works and roller shutters. A vast range of aluminium wood finishing colours are available
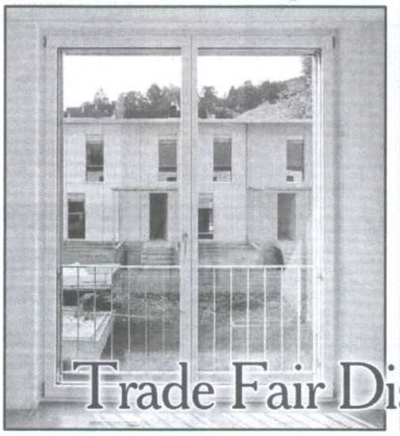

For free quotes and good service phone mobile 99992762 or e-mail: modular42@yahoo.com